

Målnummer:	6174-09	Avdelning:	2
Avgörandedatum:	2010-02-23		
Rubrik:	Sekretess enligt 39 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen har inte ansetts gälla för uppgift om namn på anställda som en personalansvarsnämnd sagt upp i ett ärende som kommit att uppmärksammas massmedialt.		
Lagrum:	18 kap. 1 § och 3 §, 39 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)		
Rättsfall:	<ul style="list-style-type: none">• RÅ 1998 ref. 54• RÅ 1997 not. 32		

REFERAT

Luftfartsverket avslag den 8 maj 2009 en begäran av M.K. att få ta del av namnen på de personer som hade varit föremål för personalansvarsnämndens vid verket granskning.

M.K. överklagade Luftfartsverkets beslut hos kammarrätten och yrkade att han skulle få ta del av de begärda handlingarna i sin helhet. Till stöd härför anförde han i huvudsak följande. Luftfartsverket stöder sitt beslut att inte lämna ut namnen på de tjänstemän som varit föremål för personalansvarsnämndens beslut på 7 kap. 11 § sekretesslagen (1980:100). I bestämmelsens tredje stycke framgår emellertid uttryckligen att sekretessen inte gäller ärenden om anställning eller disciplinansvar. Myndigheten omfattas inte heller av det starkare sekretesskydd som framgår av 1 a § sekretessförordningen (1980:657) och som gäller vissa myndigheter vars personal kan vara särskilt utsatt. Rakt skaderekvisit råder således i detta fall. Beträffande bedömningen kan det ifrågasättas att det förhållandet att en tjänsteman "porrsurfat" skulle medföra någon risk för våld eller andra allvarliga konsekvenser på det sätt som Luftfartsverket gör gällande.

Luftfartsverket avstyrkte bifall till överklagandet.

Kammarrätten i Jönköping (2009-08-31, Grip, Krönmark, Paananen, referent) yttrade: Sekretesslagen har från och med den 30 juni 2009 ersatts av offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL. Enligt övergångsbestämmelserna till den nya lagen är denna direkt tillämplig. 7 kap. 11 § tredje och fjärde styckena sekretesslagen motsvaras nu av 39 kap. 2 § första och andra styckena respektive 3 § första och andra styckena OSL. - Av 39 kap. 2 § första och andra styckena OSL framgår att sekretess gäller i övrig personaladministrativ verksamhet än som anges i 1 § för dels uppgift om en enskilds hälsotillstånd, dels sådan uppgift om en enskilds personliga förhållanden som hänför sig till ärende om omplacering eller pensionering av en anställd, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs. Sekretessen gäller inte i ärende om anställning eller disciplinansvar och inte heller beslut i annat ärende som avses i första stycket. - Av 39 kap. 3 § första stycket OSL framgår att sekretess gäller i annat fall än som avses i 1 och 2 §§ i personaladministrativ verksamhet för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs. - Kammarrätten gör följande bedömning. - De begärda uppgifterna ingår i ärenden i personaladministrativ verksamhet och avser uppsägning. Sekretessbestämmelsen i 39 kap. 3 § första stycket OSL ska

således tillämpas. Kammarrätten finner, med hänsyn till vad som framkommit om de skäl som lett till personalansvarsnämndens beslut om avskiljande från anställning samt åtalsanmälan av personal vid Luftfartsverket, att ett utlämnande av namnen på de berörda personerna kan antas medföra att de eller någon närstående till dem utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs. Med hänsyn härtill föreligger hinder för att röja de begärda namnuppgifterna. Överklagandet ska därför avslås. - Kammarrätten avslår överklagandet.

M.K. överklagade kammarrättens dom hos Regeringsrätten och yrkade att handlingarna skulle lämnas ut, i första hand i samtliga ärenden och i andra hand i de ärenden där myndigheten inte funnit anledning till åtalsanmälan. Han anförde bl.a. följande. Hans begäran avser endast namnen på de anställda, inte andra personuppgifter. Det kan ifrågasättas om en myndighetsanställd "porrsurfande" är något som kan medföra att utomstående tar till våld eller gör något annat jämförbart. Nyhetsbyrån Siren bevakar omkring 200 myndigheter och begär regelmässigt att få ta del av handlingar i anställnings- och disciplinärenden för ett journalistiskt ändamål. Det är av stor vikt att Regeringsrätten klargör hur allvarligt en anställdes olämpliga handlande måste vara för att sekretess, som normalt inte förekommer i ärenden om anställning, ska gälla. Att den anställdes agerande är chikanerande bör inte ges någon avgörande betydelse.

Regeringsrätten (2010-02-23, Billum, Almgren, Hamberg, Knutsson, Jermsten) yttrade: Skälen för Regeringsrättens avgörande. M.K. har hos personalansvarsnämnden vid Luftfartsverket begärt att få ta del av två protokoll, båda daterade den 27 april 2009. Det ena protokollet gäller uppsägning av sju medarbetare av personliga skäl och det andra en åtalsanmälan av en anställd enligt 22 § lagen (1994:260) om offentlig anställning. M.K. har fått del av de båda protokollen i avidentifierat skick. Målet gäller hans rätt att få del av namnen på såväl de anställda som blivit uppsagda som den som blivit anmäld till åtal.

Enligt 39 kap. 3 § första stycket OSL gäller sekretess i personaladministrativ verksamhet för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs. Stadgandet motsvarar 7 kap. 11 § fjärde stycket i den tidigare gällande sekretesslagen (1980:100). Av förarbetena till denna bestämmelse framgår att utgångspunkten är att det inte ska råda någon sekretess för uppgifter om enskilds personliga förhållanden i anställnings- och disciplinärenden (prop. 1979/80:2 del A s. 201 och 203).

Genom en lagändring som trädde i kraft den 1 januari 1987 infördes ett förstärkt sekretesskydd för offentliga tjänstemän som riskerade att utsättas för våld eller trakasserier till följd av sin tjänsteutövning. I prop. 1986/87:3 s. 8 f. uttalades bl.a. följande beträffande tillämpningen av sekretessbestämmelsen.

"Det måste i det enskilda fallet finnas ett visst fog för att den anställda är i behov av ett sekretesskydd. Bedömningen bör ofta kunna göras mot bakgrund av omständigheterna då uppgifterna begärs utlämnade, t.ex. genom att den enskilde som begär uppgifterna uppträder hotfullt eller eljest visar en avog inställning. Om det finns grundad anledning att befara telefonterror eller andra trakasserier av allvarligare natur riktade mot den anställda bör detta givetvis i allmänhet anses utgöra ett sådant allvarligt men som krävs för hemlighållande (jfr prop. 1979/80:2, del A, s. 188)."

Hinder mot att lämna ut en uppgift föreligger således endast när det på grund av vad som är känt om den som begär att få ut uppgiften eller på grund av andra särskilda omständigheter finns skäl för bedömningen att ett utlämnande skulle medföra en inte obetydlig risk för att någon utsätts för våld eller annat allvarligt men.

Namnuppgifterna begärs ut för att användas för journalistiska ändamål. Det finns ingen anledning att anta att den som begär att få uppgifterna utlämnade kommer att utsätta de aktuella personerna eller deras närstående för våld eller annat allvarligt men. Det har inte heller framkommit i målet att det skulle finnas någon konkret hotbild som kan leda till slutsatsen att de aktuella personerna eller deras anhöriga skulle utsättas för våld eller trakasserier till följd av en eventuell publicering. Den omständigheten att ärendet fått stor uppmärksamhet i massmedia är inte tillräcklig för att det aktuella skaderekvisitet ska anses vara uppfyllt. Regeringsrätten finner därför att 39 kap. 3 § OSL inte hindrar att namnen på de sju anställda som sagts upp lämnas ut.

Frågan om utlämnande av namnet på den person som anmälts till åtal aktualiserar även en tillämpning av bestämmelserna i 18 kap. 1 och 3 §§ OSL om sekretess hos myndighet som biträder polis eller åklagare i brottsbeivrande verksamhet (jfr RÅ 2002 ref. 103). Det bör ankomma på Luftfartsverket att som första instans pröva frågan om även detta namn ska lämnas ut. Målet ska därför återförvisas till verket för prövning i den delen. Namnen på de övriga sju personerna ska emellertid lämnas ut till M.K.

Regeringsrättens avgörande. Regeringsrätten beslutar, med ändring av underinstansernas avgöranden, att namnen på de sju personer som blivit uppsagda av Luftfartsverket ska lämnas ut till M.K.

Regeringsrätten återförvisar målet till Luftfartsverket för prövning av om 18 kap. 1 och 3 §§ OSL hindrar att namnet på den person som anmälts till åtal lämnas ut till M.K.

Föredraget 2010-01-27, föredragande Rönström, målnummer 6174-09

Sökord: Allmän handling, sekretess eller inte

Litteratur: Prop. 1979/80:2 del A s. 188, 201 och 203; prop. 1986/87:3 s. 8 f.; prop. 2003/04:93 s. 45
